

Landbruks- og matdepartementet

Hvalstad, 02.03.2026

Forslag til endringer i prisrammene for jakt, fangst og fiske i statsallmenning - høringsinnspill

Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF) viser til forslaget om endringer i forskrift om jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenning som Landbruks- og matdepartementet (LMD), i samråd med Miljødirektoratet, har sendt på høring.

Innledende merknader

Jakt- og fisketilbudet i statsallmenningene, er som jakt- og fisketilbudet på statsgrunn utenom statsallmenningene, viktig for allmennheten. NJFF er opptatt av at vi ikke skal ha en prisutvikling, verken i statsallmenninger eller på annen statsgrunn, som bidrar til at grupper utelukkes fra å delta på grunn av pris. Dette er kanskje særlig aktuelt for jakt der priser generelt ligger høyere enn for fiske. Statsallmenningene er viktige for å legge til rette for jakt og fiske for allmennheten samtidig som man skal ivareta tilgangen for de som er bosatt i områdene. Pris er en viktig faktor som påvirker allmennhetens muligheter til å utøve jakt og fiske. Spesielt for jakt er betalingsviljen og betalingsevnen for enkelte stor mange steder, og bidrar til at grupper av jegere opplever at jakt på privat grunn ofte ikke er et alternativ. For mange jegere utgjør tilbudet i statsallmenningene og på annen statsgrunn et alternativ som sikrer at alle har tilgang. Dette har vært og bør fortatt være en viktig ledesnor for fastsettelse av nye prisrammer for jakt, felling, fangst og fiske i statsallmenningene.

I høringsnotatet trekkes det fram at man ved de fire siste revisjonene av prisrammene har justert prisene utover konsumprisindeksen ved å også ta hensyn til lønnsvekst og prisvekst i markedet. NJFF ser det som relevant at konsumprisindeksen skal legges det grunn ved vurdering av endrede prisrammer. Vi ser at det også er relevant å ta høyde for lønnsveksten i samfunnet når nye prisrammer skal fastsettes. Samtidig vil vi understreke at en dette må gjøres med forsiktighet. Videre vil vi presisere at lønnspolitikken i fjellstyrene ikke kan legges til grunn for justering av prisrammene.

NJFF vil understreke at det må utvises stor forsiktighet ved å legge opp til en justering som skal ta høyde for prisvekst i markedet for sammenlignbare produkter. Her må de grunnleggende prinsippene vi omtalte innledningsvis legges til grunn. Statsallmenningene, som annen statsgrunn, har et ansvar som tilsier at det ikke kan være et mål å justere prisene i forhold til utviklingen av priser i det private markedet.

Når det gjelder oppfordringen fra Norges Fjellstyresamband om at prisnivået må vurderes ut fra brukernes betalingsvilje og forventninger til godt tilrettelagte produkter, mener NJFF at dette ikke kan legges til grunn. Den jevne jeger og fisker som skal jakte eller fiske i statsallmenninger, kjøper jakt- eller fiskekort for en periode, alternativt en fellingstillatelse for elg, villrein eller rådyr. Dette er gjennomgående produkter med lav tilretteleggingsgrad, og det store flertallet av jegere og fiskere etterspør nettopp produkter med lav grad av tilrettelegging. Noen ønsker mer tilrettelagte produkter der også overnatting, servering og annet kan inngå. NJFF har vært tydelige på at salg av tilrettelagte pakker kun kan utgjøre en liten andel av totaltilbudet; maksimalt 10 %.

Fjellstyrene gjør en god innsats for å tilrettelegge for jakt, fiske og annet friluftsliv. Sett i forhold til vurderingen av prisrammene for jakt og fiske er det samtidig viktig at fjellstyrene tilpasser sin virksomhet til det som til enhver tid er de økonomiske rammebetingelsene, og tilpasser virksomheten slik at det ikke legges ytterligere press på behov for inntekter i form av økte priser på jakt og fiske. Fjellstyrene bør også vurdere om de kan gjennomføre tiltak for tilrettelegging for jakt, fiske og annet friluftsliv gjennom økt samarbeid med frivillige organisasjoner, herunder jeger- og fiskerforeninger.

Vi lever med en natur i endring, noe som også vil påvirke våre høstbare vilt- og fiskearter og deres leveområder. Tap av natur og effekten av klimaendringer vil gi endringer og påvirke naturgrunnlaget. Dette kan gi seg flere ulike utslag, herunder at det ikke vil være grunnlag for å høste av alle arter hvert år, at arter kan oppleve varige bestandsreduksjoner, at arter på sikt kan forsvinne mens nye arter kommer inn. I tillegg vil man kunne oppleve tilfeller av uforutsette hendelser tilsvarende oppdagelsen av skrantesyke på villrein i Nordfjella og på Hardangervidda. Dette er en utvikling som kan føre til hendelser som prisrammene ikke kan ta høyde for.

Rettighetshavere og grunneiere har ikke fått noen kompensasjon verken i vassdrag som har blitt infisert av lakseparasitten *Gyrodactylus salaris* eller da villreinbestanden i sone 1 i Nordfjella ble tatt ut på grunn av skrantesyke. Dette er et prinsipp som NJFF støtter opp om. Svingninger i bestandene og uforutsette hendelser er en del av virkeligheten for naturen og arter som lever der. Fare for at noe kan skje og situasjoner kan oppstå, kan ikke dekkes inn gjennom prisrammer for jakt og fiske i statsallmenningene.

NJFF mener at ordningen med å revidere prisrammene hvert femte år bør videreføres. Det vil kreve langt mer ressursbruk både av forvaltningen og alle som det er naturlig å involvere i slike prosesser dersom man skulle ha årlige revisjoner. Vi kan ikke se at denne ressursbruken står i forhold til en eventuell gevinst av en årlig revisjon. Femårige revisjonsintervaller sikrer også en bedre forutsigbarhet for jegere og fiskere.

Forslag til ny § 14 Prisrammer for fiske

Generelt har prisene for fiskekort i statsallmenningene ligget på et nivå som de fleste nok opplever som akseptabelt. En justering av prisene for vanlige fiskekort som foreslått, synes vi i all hovedsak er greit.

Det er også viktig å ha med seg at når prisene i utgangspunktet er nokså lave, så vil en prosentvis økning ofte oppleves som akseptabelt. For priser som allerede oppleves som å ligge på et høyt nivå, vil den samme prosentvise økningen oppleves som høy, og nok for flere som å gå over hva de opplever som å være innenfor deres betalingsevne. Det siste gjelder nok for noen av prisrammene for jakt.

NJFF mener det kan stilles spørsmål ved om det er relevant at prisene for fiske med oter kan settes inntil tre ganger prisrammen.

Forslag til ny § 15. Prisrammer for småviltjakt og fangst

NJFF har ingen kommentarer utover våre generelle merknader, og at fjellstyrene bør vurdere å ikke bruke muligheten for å ta inntil halv pris for innenbygdsboende dersom dette kan bidra til å styrke økonomien for fjellstyrene.

Ny § 16. Prisrammer for villreinjakt

Prisrammen for villreinjakt er i ferd med å nærme seg et nivå som nok oppleves som høyt for mange villreinjegere. Her slår det også inn at når prisene i utgangspunktet oppleves som høye, så vil en prosentvis økning kunne medføre at man vipper over en pris som kan oppleves som å ligge over betalingsevnen.

Det er viktig å bruke rammene klokt, herunder vurdere å bruke en ordning med å innbetale et forhåndsbeløp, en grunnavgift, for så å betale det som blir det gjenstående dersom man feller dyr. Det gjør det mer rettferdig for jegere som ikke feller dyr når prisrammen i utgangspunktet gir rom for en høy pris dersom den utnyttes fullt ut. Det er rimelig at jegerne betaler noe for muligheten til å jakte, men at full pris for dyr som man ikke feller kan bli høyt. Fellingsprosenten varierer mellom de ulike villreinområdene med statsallmenninger og det samme gjelder for dyrenes kondisjon og vekt. Dette bør også reflekteres i hvordan fjellstyrene velger å utnytte rammene og bruke mulighetene til å splitte opp betalingen i forhåndsbetaling og betaling ved felling.

Også når det gjelder prising av villreinjakta bør fjellstyrene vurdere om de bør bruke muligheten til å ta inntil halv pris for innenbygdsboende.

Vennlig hilsen

Norges Jeger- og Fiskerforbund

Øyvind Fjeldseth
Fagsjef